

MATERIALE TIL MØTET OM "FORLOVELSESPAKTEN".

De utdrag fra norske aviser som følger her, inneholder de tilgjengelige opplysninger om "forlovelsespakten. Som vi ser er de ikke så veldig konkrete og detaljerte. Utenriksdepartementet vil ikke opplyse noe mer fordi det dreier seg om et "internt forhandlingsdokument". Opplysningene som foreligger her, sier oss likevel nok til å forstå hvorfor regjeringa hemligholder dette for folket og hvorfor EEC-pressen fortier saken.

Den første meldinga om "forlovelsespakten" kom i Morgenbladet 18. juni, der lyder overskrifta:

KOMMISJONEN TILBYR "FORLOVELSESPAKT": BLIR VI "NESTEN  
MEDLEM" I EEC ALLEREDE FRA I HØST ? i artikkelen heter det:  
"Storbritannia, Danmark, Irland og Norge vil bli betraktet

som "nesten medlemmer" i EEC så snart traktatene om medlemskap er undertegnet, opplyste en talsmann for Kommisjonen torsdag.

I følge kommisjonens forslag vil det bli opprettet faste kontaktkomiteer hvor det kontinuerlig vil bli holdt drøftelser mellom de seks nuværende EEC-land og de fire eventuelle nye medlemmer, slik at disse får en viss innflytelse på utviklingen.

Dersom ministerrådet slutter seg til dette forslaget, vil det i praksis komme til å bety følgende prosedyre for Norge: 1. Etter vanlig internasjonal praksis vil lederen for vår forhandlingsdelegasjon (utenriksministeren) når de reelle forhandlinger er avsluttet, (kanskje allerede til høsten) undertegne den oppnådde traktat - med forbehold om senere ratifikasjon.

2. Denne traktat blir det derefter som Regjeringen og Stortinget skal drøfte, og som også vil bli gjort til gjenstand for en folkeavstemning.

3. Hvis den oppsatte timeplan blir holdt, vil ratifikasjonsdebatten finne sted i Stortinget senest høsten 1972. Oppnår den 113 stemmer (3/4), blir den formelle ratifikasjon foretatt av Kongen.

4. Norge og de andre som samtidig oppnår/godtar medlemskap i EEC, vil da formelt tiltre i alle EECs institusjoner og organer fra og med den 1. januar 1973. Spørsmålet om overgangstid for visse sektorer får overhodet ingen innflytelse på den formelle fulle tilknytningsform.

5. Allerede til høsten i år vil da Norge kunne innlede sin "forlovelsestid" i Brussel, ved å bli trukket direkte inn i avgjørelsesprosessen - men uten formelt ansvar eller formelle rettigheter. Denne periode vil da vare fram til den 1. januar 1973 (Ratifikasjonstidspunktet har ingen betydning i denne forbindelse)."

Minsiterrådsmøtet 27. juli sluttet seg til kommisjonens forslag.

22. september ble det oppnådd enighet mellom de norske forhandlerne og EEC-forhandlerne om inngåelse av "forlovelsespakt". Dette går fram av en NTR melding fra Brussel onsdag 22. september som er gjengitt i Arbeiderbladet. (Samme meldingen er gjengitt i Lofotposten 24. september.) Meldinga om forlovelsespakten inntar bare en beskjeden plass i en større artikkel som har overskrifta:

VINMONOPOLET UENDRET VED EEC-MEDLEMSKAP. AVTALE OM

RÅDSLAGNING.

"Blant de spørsmål som ble løst onsdag, var en avtale om rådslagning mellom Norge og EEC i perioden mellom forhandlingenes avslutning og det tidspunkt da avtalen trer i kraft. Rådslagningene skal foregå i en spesiell komite som skal bestå av ambassadører og fremtredende embetsmenn. Hvis det oppstår vanskeligheter, kan det holdes ministermøter. Hensikten med ordningen er å sikre at ingen av partene gjennomfører handling som strider mot bestemmelsene i avtalen om medlemskap."

... -3 - ...

Under overskriften: "Gjensidig konsultasjon og informasjon Norge-EEC" skriver Aftenpostens korrespondent Fredrik Polin fra Brüssel 22. september:

"Norge og De europeiske fellesskap kom i dag til formell enighet om en prosedyre som forplikter begge parter til å informere og konsultere hverandre om forslag til lover eller andre beslutninger som måtte bli fremlagt i "interimsperioden" før de nye medlemskapstrer i kraft."

Denne perioden vil omfatte kalenderåret 1972, samt sannsynligvis siste del av desember i år, avhengig av når de fire kandidatland undertegner medlemskapstraktatene på basis av forhandlingsresultatet.

Den norske forhandlingsleder ved dagens møte mellom Norge og EEC i Brüssel, ambassadør Søren Chr. Sommerfelt, underrettet sin forhandlingsmotpart om at Norge kan godta det opplegg til konsultasjonsprosedyre som er forelagt for kandidatlandene. Interimsperioden, i Brüssel populært kalt "forlovelsestiden", starter den dag traktatene signeres og løper frem til og med 31 des. 1972. Dette er basert på den forutsetning at fellesskapet utvides med nye medlemsland i januar 1973.

Ordningen i denne periode blir således at det forhandlingssekretariat som "De seks" og "De fire" nå i forhandlingsperioden har hatt i Brüssel, vil fortsatte som et interimsekretariat. Her skal EEC's organer og hver av de tiltredende stater gjensidig informere hverandre om alle de forslag til lover eller andre bestemmelser som måtte bli fremlagt hos dem, og som hvis de blir vedtatt vil berøre borgere også i andre land i et utvidet EEC. Slike spørsmål skal så kunne bringes videre til drøftelse i en utvidet stedfortrederkomite (de ti lands ambassadører ved EEC-hovedkvarteret) og, om nødvendig, tas opp på ministerplan.

Allerede nu praktiserer Fellesskapet en ordning som løpende holder Norge og de andre kandidatland underrettet om alle forslag eller planer som fremmes av Kommissjonen overfor Ministerrådet, med sikte på å skulle føre til bindende beslutninger der."

Klassekampen nr. 8 1971 skriver om forlovelsespakten: "...Hensikten er offisielt å trekke søkerlandene med i avgjørelsene så raskt som mulig. Realiteten i dette er at en ønsker å komme raskest mulig i gang med overgangsperioden, slik at flest mulig overgangstiltak er gjennomført når søkerlandene kan bli medlemmer i 1973. ....Også fra en annen synsvinkel representerer planen om en "forlovelsestid" med EEC en taktisk vri. Muligheten legges åpen for først å utrope med brask og bram at "nå er vi så godt som medlem" deretter gjennomfører man EEC-politikken områder - og gjerne "penest" mulig. Om et år sier man: "Nå har vi vært så godt som medlem i et år. Se dere: Ingen katastrofe har skjedd. EEC-motstanderne for med løgnpropaganda."

Vi tror ikke det er noen fare for at EEC skal stå sterkere i opinionen etter en slik "forlovelse"- med alt den må føre med seg av folkefiendtlige overgangstiltak. Likevel er det to sider ved denne planen som gjør den ytterst skummel: For det første betyr den å gi økt tempo og fritt spillerom for EEC-overgangstiltaka. For det andre betyr den en begynnende innordning av det norske administrasjonen i Brüssel-apparatet.

Vi har en mistanke om at det er som å gi en viss mann lillefingeren."

I "Kamp mot EEC og dyrtid" (tillegg til nr. 3 1971) heter det under overskriften:

#### AVVIS FORLOVELSESPAKTEN NORGE-EEC

"Hensikten med forlovelsespakten er opplagt å sette i verk overgangstiltak så tidlig som mulig og før nasjonalforsamlingene i søkerlandene skal ta den endelige avgjørelsen for eller mot medlemskap. Folkene i søkerlandene skal stilles overfor bindende vedtek når de skal si sin mening bl.a gjennom folkeavstemninger. Kontaktutvalget åpner uten videre muligheter for regjering og monopolkapital til å kjøre opp et enda raskere tempo i de EEC-forberedende tiltakene.

Vest-Tyskland har på ramme alvor luftet tanken om et europeisk samarbeidsorgan for utvinning og foredling av Nordsjøolje. Er ikke kontaktutvalget et utmerket sted å

klekke ut slike planer?

Et annet aktuelt felt for norske EEC-aktivisters snikinnlemmelse i EEC er valutapolitikken. Forsøket fra EEC-landene på en felles opptreden i den pågående valutakrisen var i virkeligheten et forsøk på å gjennomføre første del av Wernerplanen. Den går ut på å tvinge de europeiske valutaene til å svinge i takt og dermed ta bort et av de viktigste virkemidlene til å føre en nasjonal økonomisk politikk. Igjen var Vest-Tyskland mest ivrig etter å styrke EEC's overnasjonale karakter. Utenriksminister Cappelen dro hals over hode til Brüssel for å være med på drøftingene. Altså, mens Arbeiderbladet her hjemme gang på gang nesten benekter at overnasjonale tiltak eller planer om slike tiltak eksisterer for EEC, er Cappelen i Brüssel for å drøfte gjennomføringen av første del av Wernerplanen. Snakk om skittent dobbeltspill!

Drøftingene mislyktes denne gangen, men tendensen innen EEC er likevel en styrking av de kreftene som vil tvinge fram bindende fellestiltak på en rekke områder og en tilsvarende svekking av nasjonalstatens selvstendighet.

Den norske pressa, radio og TV har stort sett tiet stille om forlovelsesutvalget. Er dette fordi de aktive EEC-tilhengerne og særlig AP-regjeringa frykter en reaksjon på dette vidtgående EEC-forberedende tiltaket og forsøket på snikinnmelding?

La oss samstemmig gi dem vår reaksjon:

**NEI TIL FORLOVELSESPAKT - NEI TIL SNIKINNMELDING!**

I AUF's avis "EEC og arbeiderbevegelsen" nr.2 kan vi lese:

"Blir Norge "forlova" før folket får ta standpunkt?

Den 22.september i år godtok den norske forhandlingsdelegasjonen i Brussel forslaget til ei såkalla "forlovelsespakt" mellom søkjarlanda og EEC som Ministerrådet hadde lagt fram tidlegare i sommar.

Dette forslaget er ikkje offentleggjort, då det ifølge UD er eit "internt forhandlingsdokument". Gjennom pressa har ein likevel kunna få ein del opplysningar. Aftenposten talar om "en prosedyre som forplikter begge parter til å

informere og konsultere hverandre", medan Morgenbladet, som nok i større grad kallar ein spade for ein spade, meiner at vi blir "nesten medlem".

Det vi veit er at det skal opprettast eit interimssekretariat der EEC-organa og søkjarlanda er representert. Her skal EEC og søkjarlanda informera og konsultera einannan om alle forslag til lover og andre bestemmelser som blir lagt fram hjå dei, og som kan vedrøra dei andre landa viss dei blir vedtatt.

Ein utvida "stedfortrederkomite" skal så ta seg av desse spørsmåla, om naudsynleg skal dei tas opp på ministerplan. Ordninga skal tre i kraft frå det tidspunktet forhandlingane er fullførte og traktaten underskriven, truleg frå desember 1 år, og skal vara fram til søkjarlanda eventuelt blir fullverdige medlemmer 1. jan. -73.

Sjølvsagt ville ikkje ei slik ordning bli sett i verk viss det ikkje var for å hindre at lover og bestemmelser som er i strid med fellesskapets interesser blir vedtatt av dei enkelte landa. Lovgivinga og politikken i enkeltlanda skal altså tilpassast EEC's interesser alt frå desember 1 år. At det ikkje berre er småsaker viser det forholdet at ministrar skal kunna dradast inn.

I praksis vil dette bety at i "forlovelsestida" vil EEC få avgjerande innverknad på den norske lovgivningspolitikken. Formelt vil vi ha den same handlefridomen, men reelt vil nok dei norske styremaktene vakta seg vel for å foreta seg noko som kan vekkja mishag i Brussel.

Kor stor vekt politikarane legg på denne pakta viser uttalelsar frå ein talsmann frå kommisjonen i Brussel, som seier at dei fire nye landa vil bli rekna som "forlova" med tanke på seinare ekteskap, og det er difor best å ta dei med i familien med det same.

Lenge før det norske folket har fått ta standpunkt til EEC-medlemskap har altså den norske forhandlingsdelegasjonen underskrive vedtak i Brussel som er med på å tilpassa norsk politikk til Fellesmarkedet, og dermed binda Norge nærare EEC! Dette må vel vera å undergrava folkeavstemninga der folket fritt skal ta standpunkt for eller mot medlemskap.

Og kva har så den norske opinionen fått vita om denne viktige avgjerda? Ein må leita med lys og lykte i pro-EEC-avisene for å finna noko nemnt i det heile tatt. Betre prov på korleis norsk presse freistar å føre folket bak lyset i EEC-saka finn ein vel ikkje."

"Hva en forlovelsespakt er, vet vi alle. Man legaliserer det en har lyst til å gjøre, men som en egentlig ikke har lov til å gjøre før en er gift!"

(samme sted)

Grundigere kjennskap til konsekvensene av forlovelsespakten kan en få ved å lese:

Davignonrapporten, Wernerplanen og Etappelanen.

## SPØRSMØL TIL STUDIEMØTE OM FORLOVELSESPAKTEN

1. Hva betyr forlovelsespakten for overgang til EEC-medlemskap? Diskuter samordningsbestrebelsene, f.eks innen lovgivning, administrasjon etc., og følgene av dette for norsk økonomi, politikk og sjølråderett.

2. Hva innebærer forlovelsespakten for de borgerlig-demokratiske rettighetene - hvordan undergraves folkeavstemningen?

3. Hvorfor kommer dette framstøttet - hvorfor er det viktig å slå det tilbake?

Diskuter: I hvilken grad vil inngåelse av en forlovelsespakt styrke tilhengerne - i hvilken grad styrkes motstanderne hvis pakten blir slått tilbake.

4. Mener gruppedeltakerne at forlovelsespakten kan stanses. Hva betyr det i så fall for prioriteringen av hvor våre krefter bør settes inn?